

Sprint de design thinking per a un repte social i debat sobre impacte

La classe resol un repte social de l'entorn amb un sprint de design thinking de cinc fases, vincula la solució a un ODS i la situa entre empresa mercantil, emprenedoria social i ONG. Tanca amb un debat estructurat sobre com finançar el projecte sense trair el seu propòsit (subvenció, venda o finançament responsable).

DURADA

100 min · 2 sessions

AGRUPAMENT

equips (4-5) + debat de grup classe

UNITAT 8

Emprenedoria social i design thinking

MATERIALS

- Targeta del repte social de l'entorn (mobilitat, residus, soledat de majors, bretxa digital, inserció laboral...)
- Mural de les cinc fases del design thinking (empatitzar, definir, idear, prototipar, provar)
- Pòster dels 17 ODS de l'Agenda 2030
- Materials de prototipatge ràpid (paper, post-its, cartó)
- Fitxes de postura per al debat (a favor de finançar per venda / per subvenció / mixta)
- Rúbrica de debat: argumentació, escolta i ús d'evidència

ENCAIX CURRICULAR · Sabers RA5 · Comp. específiques RA5 · Comp. clau CE, CC, CCL, CPSAA

Plantejament

No tot projecte emprenedor busca només guanyar diners. L'**emprenedoria social** resol un problema de la societat o del planeta i, a més, se sosté econòmicament sense dependre només de donacions. Esta activitat ho entrena en dos moviments. Primer, un **sprint de design thinking** que recorre les cinc fases —empatitzar, definir, idear, prototipar, provar— per a dissenyar una solució a un **repte social real de l'entorn**, posant sempre la persona al centre. Després, un **debat estructurat** sobre la pregunta que definix l'emprenedoria social: com es finança un projecte amb propòsit sense trair eixe propòsit?

El debat és deliberat. L'alumnat tendix a pensar que allò social es paga amb subvencions; el currículum (RD 659/2023) demana just el contrari: que l'impacte social siga la fi i el benefici el **mitjà** per a sostindre'l. Confrontar postures sobre finançament obliga a entendre la diferència real entre una empresa mercantil, una empenedoria social i una ONG.

Objectius didàctics

- Aplicar les cinc fases del design thinking a un repte social concret.
- Distingir l'emprenedoria social de l'empresa mercantil clàssica i de l'ONG.
- Vincular la solució dissenyada amb un Objectiu de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.
- Argumentar, en un debat estructurat, una via de finançament coherent amb el propòsit del projecte.

Passos

Sessió 1 — Sprint de design thinking (50 min)

1. **El repte i empatitzar (10 min).** Cada equip rep (o tria) un repte social de l'entorn i empatitza: a qui afecta, com ho viu eixa persona. Si és possible, una conversa breu amb algú afectat.

2. **Definir (10 min).** L'equip formula el problema en una frase del tipus "[persona] necessita [necessitat] perquè [troballa]". Definir bé és mitja solució.
3. **Idear (10 min).** Pluja d'idees sense censura; després es trien una o dos.
4. **Prototipar (15 min).** Prototip ràpid de baixa fidelitat de la solució triada.
5. **Provar (5 min).** Un altre equip prova el prototip i torna què entén i què li falta.
6. **Vincular a un ODS (tancament).** L'equip identifica amb quin ODS connecta la seua solució i per què.

Sessió 2 — Debat sobre finançament i impacte (50 min)

1. **Enquadrament (10 min).** El professor situa les tres figures (empresa mercantil, emprenedoria social, ONG) i les fonts de finançament responsable. Cada equip defén un projecte del sprint.
2. **Debat estructurat (30 min).** Tres postures assignades per sorteig: finançar **per venda** (autosuficiència), **per subvenció/donació** o **model mixt**. Cada postura defén la seua tesi aplicant-la al projecte, rebut les altres i tanca. El professor modera i exigeix evidència, no eslògans.
3. **Vot raonat i tancament (10 min).** La classe decidix quin model de finançament encaixa millor amb el propòsit del projecte i per què. Conclusió clau: un finançament que contradiu el propòsit acaba desvirtuant el projecte.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Qualitat del sprint de design thinking	Les cinc fases es recorren amb sentit; el «definir» és concret	30 %
Vinculació amb un ODS	La connexió és real i argumentada, no decorativa	15 %
Qualitat de l'argumentació en el debat	Tesi clara, arguments amb evidència, rèplica a les altres postures	30 %
Distinció de les tres figures	L'alumne diferencia empresa mercantil, emprenedoria social i ONG	15 %
Escolta i respecte en el debat	Rebat idees, no persones; gestiona els torns	10 %

Variants i extensions

- **Variant repte del centre.** El repte social es tria entre necessitats reals del propi institut o del barri, amb possibilitat d'implantar la solució de veritat.
- **Variant economia social.** S'afegix l'estudi d'una cooperativa o empresa d'inserció real de l'entorn (Llei 5/2011) com a model a imitar.
- **Connexió amb la Unitat 9.** El projecte social dissenyat ací passa el filtre dels números —viabilitat i forma jurídica— en la unitat capstone.